

Til lovforslag nr. L 160. Skriftlig fremsættelse (27. april 2005)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Forbedring af voldtægtsfres retsstilling m.v. og beskikkelse af bistandsadvokat for pårørende til afdøde i straffesager mod politipersonale)
(Lovforslag nr. L 160).

Den 4. juni 2004 vedtog Folketinget en beslutning om forbedring af voldtægtsfres retsstilling før og under retssagen, jf. beslutningsforslag B 82 (2003-04). Folketingsbeslutningen pålægger justitsministeren i folketingsåret 2004-05 at komme med initiativer, der forbedrer voldtægtsfres retsstilling i voldtægtssager før og under retssagen, herunder de fornødne forslag til lovændringer på en række punkter. Dette lovforslag er en udmøntning af pkt. 1 og 2 i Folketingsbeslutningen.

Hovedformålet med lovforslaget er at styrke retsstillingen for forurettede i voldtægtssager og andre grove sædelighedssager, således at det sikres, at der altid beskikkes en bistandsadvokat for den forurettede, medmindre den pågældende frabeder sig dette, og således at bistandsadvokatens mulighed for medvirken under efterforskningen og sagens behandling ved domstolene forbedres.

Denne del af lovforslaget bygger på Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1458/2005 om forbedringer af voldtægtsfres retsstilling.

I relation til spørgsmålet om adgangen til at få en bistandsadvokat og bistandsadvokatens medvirken under efterforskningen foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse i retsplejeloven, hvorefter der altid skal ske beskikkelse af en bistandsadvokat i voldtægtssager m.v., medmindre den forurettede – efter at være blevet vejledt om retten til bistandsadvokat – frabeder sig dette.

Derudover foreslås en ny regel i retsplejeloven om, at den forurettede skal have lejlighed til at

tale med en bistandsadvokat inden den første egentlige politiafhøring, medmindre den forurettede frabeder sig det, og at politiafhøringen af forurettede skal ske under tilstedeværelse af en beskikket advokat, medmindre den forurettede anmoder om at blive afhørt uden bistandsadvokatens tilstedeværelse.

Med henblik på at undgå, at ordningen med bistandsadvokat skaber efterforskningsmæssige vanskeligheder, således at udsigten til at få udredt tingenes rette sammenhæng forringes, herunder muligheden for at tage en gerningsmand på friske spor, forudsættes det, at politiet kan foretage en helt foreløbig udspørgen af forurettede, uden at afvente, at en bistandsadvokat kan komme til stede. Politiet vil således kunne stille uopsættelige spørgsmål til forurettede og iværksætte nødvendige efterforskningskridt, også før advokaten er kommet til stede. Der forudsættes at være tale om oplysninger, der er nødvendige for foretagelsen af efterforskningskridt, som ikke kan opsættes uden risiko for, at øjemedet forspildes.

For så vidt angår bistandsadvokatens adgang til at deltage i sagens behandling ved domstolene foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse, hvorefter advokaten har ret til at gøre indsigelse mod en bevisførelse om den forurettedes tidligere seksuelle adfærd.

Samtidig præciseres det, at retsmøder, hvor forurettede skal afhøres, så vidt muligt skal berammes efter aftale med bistandsadvokaten, og at bistandsadvokaten skal underrettes om andre retsmøder.

Endvidere foreslås det, at bistandsadvokatens ret til aktindsigt forud for afgørelsen af tiltale-spørgsmålet udvides. I dag har bistandsadvokaten kun adgang til at gøre sig bekendt med den forurettedes forklaring til politirapporten. Med forslaget udvides aktindsigten til også at omfatte